

Píseň: S443 – Zůstaňte zde a bděte se mnou + **modlitba;**
Oddíl k výkladu: Mk 14, 32-43

Milí,

na posledním setkání jsme se věnovali předchozímu oddílu – rozhovoru na cestě do Getsemane. I ten je důležitým kontextem Poslední večeře – a tak eucharistie, Večeře Páně. Už proto, že cílem cesty je Olivová hora – kde v Mk 13 Ježíš hovořil o posledních věcech (= eschatologie). To je rozměr, který po většinu dějin křesťanství při eucharistii *chybí*. Stejně jako rozměr *diakonie* – péče o potřebné (srv. prvotní církve – už v 1Kor 11, 17nn!).

Po cestě Ježíš řekl učedníkům, že ho všichni „opustí/odpadnou.“ Ale původní text užívá termín *skandalidzó* = pohoršit, urazit, rozhněvat, šokovat. Což je daleko silnější výtku než jakési vágní „odpadnutí.“

Také proto se zejm. Petr ozval, že on se nad Ježíšem určitě nepohorší. Nebude mu urážkou, skandálem, „kamenem úrazu.“ Ale ani napodruhé si nedal říci, když mu Ježíš připomněl budoucí *trojí* zapření, než kohout *dvakrát* zakokrhá.

Naopak o to víc trval na své *silné* víře. Že prý s Kristem klidně i zemře. A tak mluvili všichni.

Getsemane

Tak jak dostáli svému slovu jen při *velikonočním bdění*? Opět totiž připomeňme kontext: Ježíšova Poslední večeře je večeří *pesachovou* = velikonoční. Na připomínku Božího vysvobození z Egypta (Ex 12, zejm. v. 11+29+31+42) – jde o *noc bdění*!

Také proto Ježíš zve svých *Jedenáct*, aby se *posadili* (ČEP „počkejte“ – zcela špatně). Protože během této noci mají židé *bdít* dodnes. Podobně jako při např. velikonoční nebo vánoční vigilií křesťanské! Ale už nyní bděli tak málo, že si ani nevšimli, že někde po cestě jeden z nich zmizel...

Z těchto zbylých jedenácti pak Ježíš vybral *tři*, které si vzal o kousek dál ke své modlitbě. Ty tři, kteří byli s ním při jeho slávě

Proměnění (Mk 9). Ti samí tři s ním nyní mají opět *bdít*, ale v situaci opačné – uprostřed jeho strachu, děsu, úzkosti, nejhlubšího lidství.

Těmto třem pak zdůraznil: *Bděte se mnou*. Protože: *Má duše je smutná až k smrti*. A přestože zejména Petr vykřikoval nejvíc, že pro Ježíše i zemře, nevydržel ani *bdít*.

A nevydrželi ani zůstat vzhůru při „vigilii“ dokonce *tříkrát*. Také v předobrazu *trojího* zapření. Ačkoli většina Židů, nejen v Jeruzalémě, *bděla*. Zatímco oni spali. Zatímco jejich Mistr se trápil až k smrti. Ale jak silnou a velkou víru to měli před chvílí – když šlo jen o prázdná slova, která přece nic nestojí!

Ježíšovo lidství

Ježíšovy modlitby v Getsemane pak asi nejzřetelněji ukazují na jeho *lidství*. Byl plným člověkem jako každý z nás. I se strachem ze smrti a bolesti. Také *nechtěl* zemřít. Ačkoli *znal* Boží vůli – že právě on *má* zemřít. Pro vykoupení *ostatních*. Všech. I těch právě spících učedníků. I nás. I vražedkyň. Pedofilů. Diktátorů. Hříšníků – kteří už jsou na cestě ho zatknout.

Tak moc si dokonce přál *nezemřít* – zejm. pro takový účel – že *prosil* Boha, aby ho to minulo. *Ačkoli* znal Boží vůli. Ačkoli sám byl také plným Bohem. Tak hluboké „pochybnosti“ jsou v biblické víře dovoleny. A opakovaně jsou ukazovány – srv. např. Jeremiáše v SZ!

I *Ježíš* směl prosit o změnu Boží vůle. I pro sebe. I *Ježíš* mohl prosit o změnu svého údělu – aby nemusel umírat pro ty zástupy příšerně zlých, hloupých, sebestředných lidí. Navíc tak hroznou smrtí. A po hrozném mučení před ní.

A o to vše mohl prosit *opakovaně*. I Marek si dává záležet, že *Ježíš* prosil *opakovaně o to samé* (v. 39). Dokonce *stejnými slovy*.

Tak *jiný* je Hospodin Bůh. *Smíme* prosit o změnu jeho vůle – ačkoli ta je *vždy* absolutním dobrem. Tím spíš se můžeme na *cokoli* ptát. Tím spíš může člověk pochybovat. O *čemkoli*. Dokonce právě biblická náboženství *vyučují* skepsi a sebekritice!

A tak i *Ježíš* opakovaně, hodinou za hodinou, větou za větou prosil: *Bože, ty můžeš všechno*. Tak *přenes* (tak BKR; pesach –

„přejít!“) tento kalich ode mne. Tj. Ježíš se odvolává na pesach, který právě slaví. Aby Ježíšova smrt byla *překročena, přenesena*. Jako byly domy Israelců v Egyptě.

A zároveň stále znovu dodával: Ale ne *má* vůle se staň. Ale *tvá*.

Pokud tedy *chceme* přijímat svobodu, kterou Bůh dává, *musíme* přijímat také své povinnosti. Vždyť i Ježíš hovořil i při Poslední večeři o *smlouvě*! Tak Ježíš a evangelista připomínají také Joba: „Dobré věci budeme brát od Boha, ale zlé přijímat nebudeme? V tom všem *nezhřešil* Job svými rty.“ (Job 2, 10)

Tak nehřešil ani Ježíš. Ani v Getsemane se ani nepokoušel Boha manipulovat (= pohanství a magie). Ani s ním smlouvat a obchodovat („já už pak budu hodný a chodit do kostela“). Vyslovil pravdu takovou, jaká je. *Celou* pravdu. A *nic* než pravdu: Když tedy od Boha pořád dokola něco chceme, dokonce od něj tak samozřejmě přijímáme to, co *chceme* – tak *nevyhnutelně* přijímáme i vše ostatní. A *zejména* Hospodin se v tom „opít rohlíkem“ nenechá.

Tak Ježíš předkládal i svou hlubokou touhu po změně Boží vůle. Aby jeho život byl ušetřen, zachráněn.

Učedníci

A učedníci zatím spí. Ačkoli takřka všichni židé byli vzhůru – byla to *noc bdění* pro exodus z Egypta! Ti tak plní tak silné a velké víry *spali*. A pak znovu. A pak znovu. Ani *jednu* hodinu nevydrželi bdít. Tak trapná je lidská „silná“ a „velká“ víra (srv. Lk 17, 5-6 + Mt 17, 20). Člověk *nemá* „mít“ silnou ani velkou vírou (jak se to měří? Jen pýchou = hříchem!). Člověk má *věřit pravdu*. A to i pravdu, kterou *nechceme*. Která se nám *nelíbí*. Jako i Ježíš v Getsemane.

Zatímco jeho učedníci, tak *věrní* a „odhodlaní“ a „zapálení“ věřili *lži*. O sobě samých. Jak pro Ježíše zemřou. Ale nejsou schopni ani zůstat vzhůru. Při tradičním, židovském, pesachovém bdění.

Tak i oni se měli *modlit*. Ne čarovat. Ne hodně věřit. Ne mít „silnou“ nebo „velkou“ víru. Měli se *modlit*. To je zbraň proti pokušení. Ne „silná“ nebo „velká“ víra. Ale *modlitba*. Tj. aktivní

vztah s Bohem. Hovoření s Bohem. A *podřizování* se Bohu. K čemu jsou totiž všechny ty „víry“ a „názory“ a „myšlenky“ a „pocity“, když je nejsme schopni uvést ve skutek? Když zhusta ani nechceme? Tak *nemocné* je naše tělo (tak BKR – ale v původním významu ne-moc!). Dosl.: Tak *slabé* je lidské tělo – protože zejm. „silná“ víra.

Napotřetí

Tak i Ježíš měl svých učedníků na potřetí už dost. Při druhém spaní už jen trapně seděli a koukali. Tak při třetím jim řekl: Tak si spěte. Když i takřka dvoutisíciletá židovská tradice je pro vás příliš obtížná na vykonání – *vaše* tradice. Tak si spěte. Spěte a *odpočívajte*. Vždyť jste v tak těžké a náročné situaci! Tolik stresu nesete!

A mě nechte jít zemřít na kříž. Být poplíván. Nespravedlivě odsouzen. Být zbit a zbičován. Tak vy si hlavně odpočiňte a spinkejte! Většina překladů *správně* překládá jako *ne-otázku*!

Hle, Syn člověka je vydáván do rukou *hříšníků*.

A k tomu ještě navíc Ježíš dodal: Jen jim ještě *musíme jít vstříc*. Jak zvláštní je Bůh i Ježíš. A biblická víra. Ježíš *nechtěl zemřít* ani nespravedlivě trpět – a *udělal to*. Zatímco jeho „věrní“ spokojeně spinkali. A i když „byl vydáván“ do rukou *hříšníků*, tak jim *šel vstříc* – „vstaňte, pojd'me.“

Místo „tak tu budeme v klidu sedět, spinkat a odpočívat, než „to přijde.“ Už tím naplňuje svá slova z „malé apokalypsy“ Mk 13! Protože: Pojd'me *Boží vůli* vstříc. I když je tak strašná, jako Ježíšovo zatčení, soud a poprava.

TO je silná víra, pokud nějaká je. *Vstát a jít vstříc* Boží vůli – jako Israelci při prvním pesachu! Třeba i uprostřed hluboké noci – jako Israelci při prvním pesachu!

Závěr

Tak je člověku od počátku dovoleno *zkusit cokoli* (Gn 3!). V tom je naše svoboda – tak jiná od všeho ostatního stvoření. Ale máme ji užívat *výhradně* pro *činění* (ne zkoušení!) Boží vůle.

K tomu, abychom *vstávali* a *šli* vstříc Boží vůli. Která je *vždy* vysvobozením. Světa z jeho nebytí. Nás z nebytí. Z Egypta doslovného i přeneseného. Tak ze *všech* otroctví, a tak všech nesvobod. Už z otroctví vykřikování vlastní víry a pocitu silných a velkých věr.

Činěním Boží vůle. Která je většinou tak tichá a nenápadná, jako byl celý život i smrt Ježíše Krista. Jako tomu bylo už s Mojžíšem. Už s Abrahamem.

Lidské dějiny si nikoho z nich vůbec nevšimly. Asi jako Hospodina Boha...

A i v tom celém vizme také: Kdyby se Ježíš *nemodlil* tak dlouho, tak opakovaně, tak by z Getsemane *odešli*. Kdyby v Getsemane takto *nezápasil* – tak by ho tam nikdo nemohl zatknout, protože by odešel... Tak hluboká je Boží vůle!

Píseň: S444 – Bless the lord my soul + modlitba Páně
Rozhovor